

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ
ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
КРИЗИ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ

14-15 вересня 2023 року

Одеса – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет лінгвістики та перекладу
Кафедра педагогіки та психології

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ ОСОБИСТОСТІ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ КРИЗИ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ

14-15 вересня 2023 року

Одеса – 2023

Єрмакова С. С.

*доктор педагогічних наук, професор,
Міжнародний гуманітарний університет*

Каранфілова О. В.

*кандидат філософських наук, доцент
Одеська державна академія будівництва та архітектури*

РОЗУМІННЯ СВІТУ

У ПРОЦЕСІ СВІТОГЛЯДНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Сучасний розвиток філософської думки у сфері мислення і пізнання пов'язаний з пошуком нової світоглядної парадигми розуміння світу і людського буття. З цим і пов'язаний зростаючий інтерес дослідників до розвитку ноосферного світорозуміння постінформаційного суспільства і культурно-онтологічній багатомірності природно-буттєвісних процесів «розумної природи».

Науково доведено, що у своїх вищих буттєвісних вимірах природа є онтологічно багатовимірною і перетворюється на природу креатосферного, ноосферо-планетарного і космовимірного буття. Креатосфера і ноосфера представляють як вищемірні рівні (виміри) буття, порівняно із загальним світорозумінням і пізнанням природи. Ноосфера при цьому здійснює прямий інформаційний зв'язок з коосмореальністю і космоноосом та виконує інформаційно-пізнавальну функцію у космічно-розширеному мегамишталі пізнавальних пошуків сучасної науки, котра формує сучасний науковий погляд на «фундаментальну структуру буття в онтологічній всеєдності реальнісно-багатовимірного Універсуму» [1, с. 275]. Ноосферний рівень пізнавальної активності надає філософсько-науковим дослідженням на цьому напрямі необхідної «онтологічної свободи», щоб здійснити ці інноваційні пошуки на основі суб'єкт-об'єктної єдності буття і мислення за метазаконем «онтологічної доповненості буття» у його ноосферному розумінні та вищевимірній

світорозумовій представленості [1, с. 420, 425]. Це й зумовлює постановку проблеми зі становлення ноосферного світорозуміння, котре потребує високорівневої свідомості і багатовимірного мислення відповідно до «онтологічної багатовимірності» космоприродної реальності і ноосферного буття.

Сучасна модель соціуму і його культури є трьохвимірною і у цій «трьохвимірній моделі культури» відповідна «структура культурного простору» має три основні парадигми як «типові установчі» структури, що визначають організацію смислового змісту культурних феноменів. А.С. Кармін подібну «трьохвимірність» вбачає у регулятивності і когнітивно-ціннісній «природі парадигм». А саме - це «1) когнітивні; 2) ціннісні; 3) регулятивні» парадигми «інформаційно-семантичного розуміння культури» та у «синергетичній трактовці динаміки культури» [2, с. 131, 132-133].

Усі ці парадигми в інформаційно-семантичному аспекті розуміння культури мають відповідні «основні вісьові форми», що орієнтовані на креативне встановлення нового «когнітивного порядку» культуросфери суспільства [3, с. 11, 233].

Подібне можна зафіксувати у синергетичній трактовці динаміки культури з виявленням простих аттракторів, як «межовий для даної системи порядок», а також структурних аттракторів як стан «межового хаосу», потребуючого іншого типу регуляції через креативно-синергетичні біфуркації [3, с. 798]. Переходячи «точки біфуркації» і культура набуває нових якостей шляхом ціннісної регуляції смислів культури. Розвиток біфуркаційної кривої піднімає культуру на більш високий рівень організації. Її динаміка приймає хвилеподібний характер, а підйоми і спади хвиль піднімають культуру на більш високий рівень, що, у свою чергу, обмежує хаотичний прояв соціальних процесів [3, с. 799-800].

Отож, у культуросфері суспільства створюється новий «когнітивний порядок» з конкретними «продуктами інтерпретації» у вигляді практичних знань у самих учасників культурних взаємодій. Встановлений «когнітивний порядок» трансформує практичне знання у «продукти когнітивної реальності» [4, с. 63].

Відтак, на місце наявного «соціального порядку», що зберігає цілісність суспільства, контролюючи бажання і спрямування індивідуумів, встановлюється когнітивний порядок культуросферної дійсності як більш високої когнітивної і креативно-синергетичної реальності, що безпосередньо відображає потреби людей у вищому та справедливому бутті і життєдіяльності, виходячи з багаточисельних повсякденних взаємодій і взаємоприспосувань цих бажань і спрямувань. Це особлива когнітивна поведінка суб'єктів вищих рівнів соціальності, коли відсутня монолітна система регуляторів, що диктують індивідуумам мотивацію щодо їхньої поведінки, а у ній наявна реалізація «когнітивних структур осмислення» і «повсякденних взаємодій», трансформованих у реальний когнітивний «продукт конкретних взаємодій» у культуросфері [4, с. 64]. Відтак, ноосфера починає формуватись у «вищій природі» креатосферної реальності, виникає за такими біоеволюційними етапами свого становлення як певна «понад-природність» високовимірного буття. «Понадприродність», метафізичність Ноосфери, як вже визначається сучасною наукою, це є особлива і цілком «нова реальність».

Отож, ноосферна креативно-синергетична, самовідтворювальна реальність, земнокосмічна «понадсистема» безпосередньо контактує з космосом, космосферою як «космічною реальністю». Відтак, природний баланс як креативно-синергетичний утворюється на буттєвісному рівні («онтологічної вимірності»), на якому більше впливають космічні, ніж земноприродні процеси, котрі більшою мірою детермінують «космічні ноотехнології» (що зараз отримали назву «нанотехнологій»), ніж наявна «суспільна техноіндустрія», котра руйнує як первоприроду, так і соціум та культуру, перетворює науку в агресивну руйнівну силу.

Саме тому, можна стверджувати, що ноосферно-синергетична реальність виникає не як окрема реальність - «оболонка» над біосферою, соціосферою і культуросферою, або як «вмістилище» всієї космічної інформації, духовно-ідеальний феномен. Або при наявності такої «соціальної об'єктивної

реальності», у якій відкривається реальна можливість появи духовно-практичних знань «у процесі опредмечення і розпредмечення».

Таким чином розвиток ноосферного мислення у культуросфері сучасного соціуму є фундаментом для розробки інноваційних філософсько-методологічних засад науки, інноваційної методології пізнання і зростанню наукових знань, що, відповідно, продукує створення «проривних» інновацій, які забезпечуватимуть прогрес як самої науки, так і усього суспільства, і дозволять сформувати «ноосферополіси» майбутнього соціуму і забезпечити соціогуманітарний прогрес людства.

Список використаної літератури

1. Капіца В. Ф. Онтологічні виміри буття і філософія онтогенезису. - Кривий Ріг: Видав, центр, 2012. - 491 с.
2. Кармин А. С., Новикова Е. С. Культурология. - СПб: Питер, 2008. - 464 с.
3. Кармин А.С. Культурология. - СПб: Лань, 2003. - 928 с.
4. Филиппчук Г. Г. Громадянське суспільство. - Чернівці: Зелена Буковина, 2002. - 488 с.

THE IMPORTANCE OF MOTIVATION IN THE SUCCESS OF STUDENTS' LEARNING ACTIVITIES	60
<i>Войтенко Н. С., Єрмакова А. Ю..</i>	
ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	63
<i>Joana Berger-Estilita</i>	
UNDERSTANDING AND MITIGATING PROFESSIONAL BURNOUT SUNDROME: A COMPREHENSIVE EXPLORATION.....	67
<i>Гарькавець С.О., Волченко Л.П.</i>	
ДО ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	70
<i>Гойда М.О.</i>	
АКТУАЛЬНИЙ СТАН НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ.....	73
<i>Горицька О.В., Єрмаков М. Ю.</i>	
ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМЦІВ ДО УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ.....	80
<i>Грінько М.М.</i>	
ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ ДСНС ПІСЛЯ ЇХ УЧАСТІ В ЛІКВІДАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	84
<i>Данилюк І. В., Курапов А. О., Ягіяєв І. І., Малишева К. О., Льошенко О. А., Литвин С. В.</i>	
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ХЕМОФОБІЇ ТА НЕГАТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ВАКЦИНАЦІЇ.....	90
<i>Жусь О.М.</i>	
ФІНАНСОВА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПЛАНУВАННЯ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ ОСОБИСТОСТІ	95
<i>Загоруйко Н.М.</i>	
КОЛОРАТИВНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТИВНА РЕАЛЬНІСТЬ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ ЇЇ У ПСИХОЛОГІЇ ЛЮДИНИ ТА ЇЇ МОВЛЕННІ	98
<i>Єрмакова С.С.</i>	
ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРОВАДЖЕННЯ БІОЕТИКИ В ОСВІТНЮ ПРАКТИКУ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	102
<i>Єрмакова С.С., Воронецька Д.О.,</i>	
ЖИТТЄВИЙ ПРОСТІР ОСОБИСТОСТІ ЯК МОДЕРАТОР ЇЇ ПРОФЕСІЙНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ.....	105
<i>Єрмакова С.С., Каранфілова О.В.</i>	
РОЗУМІННЯ СВІТУ У ПРОЦЕСІ СВІТОГЛЯДНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ.....	109
<i>Єрмакова С.С., Криворучко В.О.</i>	
ЖИТТЄВИЙ ПРОСТІР ОСОБИСТОСТІ: ВІРТУАЛЬНА РЕАЛЬНІСТЬ ТА ГЛОБАЛЬНІ КОНТЕКСТИ ІСНУВАННЯ.....	113
<i>Yermak K.</i>	
THE RELATIONSHIP OF PARTNERS IN MARRIAGE AND THEIR IMPACT ON THE DEVELOPMENT OF THE CHILD	116